

Marzena Błasiak-Tytuła

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

Procesy adaptacyjne w języku polskich migrantów w Wielkiej Brytanii

Celem artykułu jest omówienie niektórych procesów adaptacyjnych występujących w języku polskich migrantów¹, którzy po 2004 roku emigrowali do Wielkiej Brytanii. Polacy mieszkający obecnie na Wyspach Brytyjskich to w znacznej części osoby dwujęzyczne, posiadające kompetencję językową w dwóch różnych kodach, to jest w językach polskim oraz angielskim. Na skutek kontaktu językowego oba te systemy wzajemnie się determinują, co prowadzi do wszelkiego rodzaju interferencji językowych, zapożyczeń i tak zwanego code-switching, czyli zjawiska przełączania kodu. Te trzy zjawiska językowe stanowią cechę mowy bilingwalnej migrantów. W kontaktach między sobą na co dzień używają oni licznych hybryd językowych zbudowanych z elementów zaczerpniętych z polszczyzny standardowej – i z różnych jej wariantów środowiskowych czy stylowych – oraz z języka angielskiego (i jego wariantów).

Większa część zapożyczeń, które powszechnie funkcjonują w dialekcie polonijnym, nie istnieje w standardowej polszczyźnie. Powodem takiego stanu rzeczy są zapewne inne potrzeby językowe polskich migrantów oraz częstość użycia języka angielskiego i obcowania na co dzień z kulturą brytyjską. Zapożyczenia te najczęściej ulegają adaptacji funkcjonalnej, czyli procesom umożliwiającym włączenie ich do gramatycznego systemu języka polonijnego (por. Dubisz 1981: 53).

Jak zauważa Stanisław Dubisz (1981: 52):

Fakty adaptacji leksemów występują wszędzie tam, gdzie mamy do czynienia z kontaktami i interferencjami językowymi, a szczególnie tam, gdzie istnieją bilingwiczne społeczeństwa bądź bilingwiczne grupy etniczne w obrębie określonych społeczeństw.

Adaptacja zapożyczeń dokonuje się na czterech poziomach: graficznym, fonologicznym, morfologicznym oraz semantycznym (por. Mańczak-Wohlfeld 1995: 9).

¹ Terminu *migracja* używam w szerszym znaczeniu niż *emigracja*, w odniesieniu bowiem do międzynarodowej mobilności przestrzennej, której jedną z form jest emigracja. Termin *migracja* obejmuje całokształt przemieszczeń przestrzennych ludzi, natomiast termin *emigracja* to forma migracji polegająca na opuszczeniu kraju ojczystego (*Słownik języka polskiego PWN*, red. M. Szymczak, t. 1, Warszawa 1992, s. 541).

W niniejszym artykule omówimy wyłącznie adaptację graficzną i morfologiczną anglicyzmów.

Zebrany materiał stanowi 36 leksemów wyekscerpowanych z wypowiedzi pi-semnych polskich migrantów. W obrębie analizowanego materiału językowego dokonują się najbardziej widoczne zjawiska językowe.

Poniżej podajemy w porządku alfabetycznym leksemy, które uległy adaptacji, to jest procesowi polonizacji; w nawiasie podaję ich źródło angielskie, definicję lek-sykalną i przykładowe użycie:

aplajować (ang. *apply*) ‘ubiegać się; starać się (o coś)’

Aplajuję o pracę.

apgrejdować (ang. *upgrade*) ‘ulepszać, poprawiać, uaktualniać’. Termin używany w informatyce i bankowości

Muszę apgrejdować swoje konto w banku.

asdownia / azdownia (ang. *ASDA*) ‘sieć supermarketów w Wielkiej Brytanii’

Jadę później do asdowni.

beneficiara (ang. *benefit*) ‘kobieta otrzymująca benefit, czyli zasiłek, świadczenie socjalne’

Anka to stara beneficiara.

beneficiarz (ang. *benefit*) ‘człowiek otrzymujący benefit, czyli zasiłek, świadczenie socjalne’

Beneficiarz utrzymuje całą rodzinę.

beneficiątko (ang. *benefit*) ‘dziecko, którego rodzice otrzymują benefit, czyli zasi-łek, świadczenie socjalne’

Masz na myśli ich dziecko? To beneficiątko?

biforka (ang. *before*) ‘spotkanie, przyjęcie zazwyczaj w domu przed wyjściem na imprezę’

Dziś u Magdy jest biforka.

blokoflat (ang. *block of flats*) ‘blok mieszkalny’

Mieszkam w blokoflacie na Hamerze.

czipizna (ang. *cheap*) ‘to, co jest bardzo tanie’

Od wczoraj w sklepach jest straszna czipizna.

deliwerka (ang. *delivery*) ‘dostawa’

Czekam od 2 godzin na deliwerkę.

dżółkować (ang. *joke*) ‘żartować’

Nie dżółkuj sobie ze mnie.

eksajtować się (ang. *excite*) ‘ekscytować się’

Strasznie się eksajtuje jutrzejszym spotkaniem!

eria (ang. *area*) ‘teren, okolica’

Nasza eria jest bezpieczna.

fajfokłoki (ang. *five o'clock*) ‘potocznie o rodowitych Brytyjczykach’

Byłem wczoraj z fajfokłokami w pubie.

flatmejt (ang. *flatmate*) ‘współlokator’

Mam fajnego flatmejta.

flatmejtka (ang. *flatmate*) ‘współlokatorka’

Wkurza mnie już flatmejtka.

- freszak** (ang. *fresh*), pot. 'świeżak, ktoś nowy'
Przyjęli wczoraj freszaka na serach.
- frikole** (ang. *free call*) 'darmowe połączenia telefoniczne'
Zadzwoń do mnie jutro, bo nie mam frikoli.
- lejzol** (ang. *lazy*) 'leniwy człowiek'
Tomek jest strasznym lejzolem.
- lejzolka** (ang. *lazy*) 'leniwa kobieta'
Ta lejzolka już od tygodnia nie chodzi na angielski.
- łejkapnąć się** (ang. *wake up*) 'obudzić się'
Rano muszę łejkapnąć się o 7.
- ofismen** (ang. *office man*) 'człowiek pracujący w biurze, urzędnik'
Szukam pracy jako ofismen.
- ofismenka** (ang. *office man*) 'kobieta pracująca w biurze, urzędniczka'
Asia jest ofismenką w Londynie.
- poszować się** (ang. *posh*) 'szpanować, być *posh* – wykwintnym, szpanerskim'
Nie lubię jej bo się strasznie poszuje.
- rentować** (ang. *rent*) 'wynajmować'
Rentuję flat w dobrej eria.
- rumejt** (ang. *roommate*) 'współlokator'
Dziś wieczorem pijemy z rumejtem!
- rumejtka** (ang. *roommate*) 'współlokatorka'
Moja rumejtka ma dziś urodziny.
- slajsować** (ang. *slice*) 'krajać, ciąć na plasterki'
Na końcu slajsuję ogórka.
- sikspak** (ang. *six pack*), pot. 'sześciopak, zgrzewka sześciu puszek piwa'
Kup mi sikspaka fostersa.
- tejstować** (ang. *taste*) 'smakować, próbować'
Nie tejstowałem jeszcze tych dań.
- zaorderować** (ang. *order*) 'zamawiać'
Wpadnę do Ciebie i zaorderujemy pizzę.
- zatejpować** (ang. *tape sth*) 'przymocowywać taśmą klejącą'
Zatejpowałem już paczkę.
- zawrapować** (ang. *wrap*) 'pakować, zawijać'
Musiałem jeszcze zawrapować dwie palety.
- zdrankować się** (ang. *get drunk*) 'spić się, upić się'
Przykład użycia: *Zdrankujemy się dziś razem.*
- zfreszować się**² (ang. *fresh*) 'odświeżać się'
Muszę się jeszcze zfreszować przed wyjściem.
- zszalerować się** (ang. *shower*) 'brać prysznic'
Muszę jeszcze się zszalerować.

Wszystkie zaprezentowane anglicyzmy przyswojone przez Polaków w Wielkiej Brytanii podlegają graficznej asymilacji przez język polski. Widać w nich próby

² Według polskiej ortografii powinno zapisać się ten przykład *sfreszować się* (por. *sfrezować, sfrunąć*). Przykład jednak pochodzi z tekstów zapisanych przez polskich migrantów.

zapisu form angielskich zgodnie z ich wymową, ale przy użyciu liter polskiego alfabetu. Zabawny sposób spolszczania anglicyzmów polega na zapisie łączącym ortografię z fonologią.

Warto zwrócić uwagę na to, że angielszczyznę cechuje występowanie w pisowni podwójnych spółgłosek oraz samogłosek. Na skutek adaptacji zapożyczeń angielskich Polacy dokonują często ich redukcji. W podanych wyżej przykładach zauważyć można zjawisko redukcji podwójnych spółgłosek i podwójnych samogłosek w następujących leksemach: *aplajować, frikole, ofismen, ofismenka, rumejt, rumejtka*. Tylko leksem *asdownia/azdownia* wykazuje wahania pisowni, jest to tak zwany *alograf* (por. Mańczak-Wohlfeld 1995: 44).

W języku Polaków mieszkających w Wielkiej Brytanii wyróżnić można wyrazy adaptowane proste oraz wyrazy adaptowane złożone (por. Sękowska 1994). Przykładem wyrazów adaptowanych złożonych będą leksemy: *fajfokłoki, ofismen, frikole, blokoflat, sikspak, ofismenka, łejkapnąć się*. Pozostała część leksemów to wyrazy adaptowane proste.

Adaptacja morfologiczna służy włączeniu zapożyczonych form wyrazowych w polski schemat składniowy, a odbywa się to poprzez substytucję części gramatycznych występujących w wyrazach obcych na rzecz części gramatycznych (przyrostków i końcówek fleksyjnych) przeniesionych z języka polskiego. Adaptacja morfologiczna następuje wówczas, gdy dochodzi do wymiany angielskich afiksów na polskie, to jest gdy dodane zostają polskie formanty do angielskiej podstawy. Adaptację morfologiczną dzielimy na adaptację fleksyjną i słowotwórczą (por. Sękowska 1987), przy czym najpierw zachodzi adaptacja fleksyjna, a następnie adaptacja słowotwórcza (nie odwrotnie). Adaptacji morfologicznej podlegają najczęściej rzeczowniki, w dalszej kolejności czasowniki, rzadziej pozostałe części mowy (por. Mańczak-Wohlfeld 2008). W materiale leksykalnym zgromadzonym wśród Polaków w Wielkiej Brytanii występuje 21 rzeczowników oraz 15 czasowników.

W wyniku polsko-angielskich kontaktów językowych oraz adaptacji morfologicznej angielskie rzeczowniki „podporządkowane” zostają rodzajowi gramatycznemu, a następnie podlegają adaptacji fleksyjnej, otrzymując określone formy fleksyjne. Polscy migranci, asymilując angielskie leksemy, przypisują im rodzaj gramatyczny i włączają do odpowiedniego wzorca deklinacyjnego. Na dokładną obserwację procesów adaptacji rodzajowo-fleksyjnej wyrazów zapożyczonych pozwalają konteksty składniowe.

Według deklinacji męskoosobowej odmieniają się następujące leksemy: *beneficiarz, fajfokłoki, flatmejt, freszak, lejzol, ofismen, rumejt*. Według deklinacji męskonieżywotnej odmieniają się leksemy: *blokoflat, frikole* (rzeczownik *plurale tantum*), *sikspak*. Najwięcej zapożyczeń przyjęło rodzaj żeński i według tego wzorca deklinacji odmienia się: *asdownia / azdownia, biforka, beneficiara, czipizna, deliwerka, eria, flatmejtka, lejzolka, ofismenka, rumejtka*. Tylko jeden leksem odmienia się według deklinacji nijakiej, jest to leksem *beneficiątko*. Brak w materiale leksykalnym natomiast form rzeczowników rodzaju męskożywotnego.

Z kolei zapożyczone czasowniki odmieniają się według polskiej koniugacji *-ę, -esz*, co można zauważyć w następujących przykładach: *aplajuję o pracę, strasznie się eksajtuje jutrzejszym spotkaniem!, rentuję flat w dobrej eria*.

Adaptacja paradygmatyczna wyposaża leksemy w funkcje gramatyczne.

Zadaptowane w ten sposób leksemy otrzymują nie tylko określoną strukturę, ale są zarazem wyposażone w szereg funkcji (strukturalnych i semantycznych), a także włączone w system kategorii fleksyjnych, czego wykładnikiem jest określony ich paradygmat i rodzaj gramatyczny (por. Dubisz 1981: 60).

Po adaptacji fleksyjnej następuje adaptacja słowotwórcza, która polega na wykorzystywaniu poszczególnych reguł derywacyjnych, znanych użytkownikom dialektu polonijnego z języka polskiego, zakodowanych w ich świadomości językowej (Dubisz 1981: 54). Według Elżbiety Sękowskiej (1994: 57):

Jeśli w wyniku operacji zastąpienia obcej części słowotwórczej – polską lub dodania polskiej do obcego wyrazu otrzymujemy leksem, w którym nie nastąpiła zmiana kategorii części mowy ani znaczenia, to mamy do czynienia z adaptacją. Jeśli natomiast jednostka polonijna różni się znaczeniem i/lub formą od bazy, to jest to derywacja.

Przyjmuję za Elżbietą Sękowską (1994: 58), że derywacja występuje w przypadku, gdy możliwe jest zinterpretowanie jednostki jako formacji słowotwórczej, dzięki utworzeniu parafrazy zawierającej wyraz polonijny³ bądź polski, na przykład *beneficiarz* ‘ten, który otrzymuje benefit’⁴. Zatem derywacja występuje wtedy, gdy zapożyczenie staje się podstawą słowotwórczą nowego wyrazu w sensie kategoriałnym i znaczeniowym w wyniku połączenia z formantem odziedziczonym z polskiego systemu słowotwórczego.

W badanym materiale językowym część nazw osobowych męskich pozostała bez sufiksów i nie zawiera polskich morfemów, np.: *blokoflat*, *flatmejt*, *ofismen*, *rumejt*, *sikspak*. Z kolei tylko jedna nazwa żeńska nie zawiera polskich morfemów: *eria*. Pozostała część leksemów podlega derywacji, jej rezultatem są formacje utworzone od polonijnych podstaw wyrazowych.

Derywację sufiksálną mutacyjną reprezentują następujące formacje rzeczownikowe:

beneficiarz ‘ten, który otrzymuje benefit’ (pong.⁵ *benefit* ‘zasiłek, świadczenie socjalne’) – derywat odrzeczownikowy, formant *-arz* o funkcji mutacyjnej;

freszak ‘ten, który jest fresh’ (pong. *fresh* ‘świeży’) – derywat odprzymiotnikowy, nazwa nosiciela cech (*nomina attributiva*), formant *-ak* o funkcji mutacyjnej. Warto zauważyć, że leksem ten prawdopodobnie jest repliką (kalką) słowotwórczą z polszczyzny, chodzi o leksem *świeżak* ‘ktoś nowy’, który występuje w socjolekcie młodzieżowym oraz w żargonie więziennym. Polszczyzna zna liczne formacje wspomnianego typu (*bystrzak*, *sztynniak*, *tępak*, *prostak*) i *freszak* wpisuje się doskonale w ten model;

³ Wyraz polonijny to element dialektu polonijnego.

⁴ Podczas analizy techniką parafrazy odwołuję się do metodologii opisu słowotwórczego przyjętego w pracy *Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia* (1998).

⁵ Skrót od *ponglish*, tj. polsko-angielski kod językowy, którym porozumiewają się ze sobą polscy migranci mieszkający w Wielkiej Brytanii.

leżol 'ten, który jest lazy' (pong. *lazy* 'leniwy') – derywat odprzymiotnikowy, nazwa nosiciela cech (*nomina attributiva*), formant *-ol* jest eksplicytnym wykładnikiem emocjonalności (por. Grabias 1981: 39; Bednarczuk 1986);

beneficiara 'kobieta beneficjarz' (pong. *benefit* 'zasilek, świadczenie socjalne') – derywat odrzeczownikowy, sufix *-ara* o funkcji modyfikacyjnej, jest to formant ekspresywny – pejoratywny (por. Grabias 1981: 73);

biforka 'spotkanie przed wyjściem na imprezę' (pong. *bifor* 'przed') – hybryda powstała na wzór derywacji odrzeczownikowej (derywat powstały od polonijnego przyimka), formant *-ka* o funkcji mutacyjnej;

deliwerka 'coś, co jest deliwery' (pong. *deliwey* 'dostarczać') – derywat odczasownikowy, formant *-ka* o funkcji mutacyjnej. Nazwa wytworów czynności i procesów.

W nazwach osobowych żeńskich najczęściej występuje polski sufix *-ka*, np. *biforka*, *deliwerka*, *flatmejtka*, *leżolka*, *ofismenka*, *rumejtka*. Sufiks *-ka*, wskazujący na płeć, zmienia znaczenie zapożyczenia, czyniąc je bogatszym w stosunku do angielskiej podstawy. Należy tu zaznaczyć, że język polski, w przeciwieństwie do języka angielskiego, jest wyraźnie zorientowany na płeć. To powoduje, że różnice płci są akcentowane przez polską gramatykę (por. Wierzbicka 1990: 86–88).

Derywację sufiksálną modyfikacyjną reprezentują następujące formacje rzeczownikowe:

Flatmejtka, **leżolka**, **ofismenka**, **rumejtka** – są to derywaty odrzeczownikowe, nazwy żeńskie od męskich; formant *-ka* o funkcji modyfikacyjnej dodaje nowy predykat (nowe znaczenie) do znaczenia podstawowego rzeczownika (*Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia* 1998: 377).

W nazwie osobowej rodzaju nijakiego **beneficiątko** występuje polski sufix *-ątko*, jest to formant o funkcji modyfikacyjnej tworzący nazwy istot młodych.

Derywację sufiksálną transpozycyjną reprezentuje formacja rzeczownikowa **czipizna** 'to, że jest czip' (pong. *czip* 'tani') – derywat odprzymiotnikowy; formant *-izna* tworzący abstrakcyjne nazwy cech (*nomina essendi*) (analogicznie: *tanizna*, *golizna*) (*Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia* 1998: 417).

W przypadku leksemu **asdownia / azdownia** mamy do czynienia z derywacją sufiksálną o funkcji wyłącznie strukturalnej, nazwa miejsca (pomieszczenia), formant *-ownia* o funkcji mutacyjnej w polszczyźnie derywuje na ogół nazwy pomieszczeń, w których znajduje się (jest przechowywany) przedmiot nazwany podstawą (*Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia* 1998: 448). W przypadku polonijnego leksemu **asdownia / azdownia** formant *-ownia* pełni funkcję strukturalną, ponieważ przekształca on podstawę w derywat bez zmiany znaczenia i funkcji składniowej.

Zdecydowana większość czasowników (14 leksemów) wprowadzona została do języka polskich migrantów za pomocą cząstki *-ować*, to jest formantu paradygmatycznego, na przykład *aplajować*, *apgrejdować*, *dżołkować* itd. Tylko jeden czasownik otrzymał cząstkę *-nąć*: *łejkapnąć się*. W jednym tylko przypadku cząstka

-*ować* zmienia przynależność kategorialną i znaczenie wyrazu podstawowego: derywat *poszować się* (ang. *posh* 'szpanerski, wykwintny') pochodzi od przymiotnika *posh*.

Kolejnym etapem procesu wzbogacania słownictwa w dialekcie polonijnym jest prefiksalna derywacja modyfikacyjna (por. Dubisz 1981: 59). Derywacji tej podlegają czasowniki wcześniej przyswojone (dzięki częstce *-ować* i *-nąć*). W zgromadzonym materiale odnotowano dwa wykładniki prefiksalne: *z-* (*zfraszować się, zdrankować się, zszataerować się*) oraz *za-* (*zaorderować, zatejpować, zawrapować*). Tę formę derywacji reprezentują wyłącznie formacje czasownikowe. Nie wystąpiła ona w odniesieniu do formacji rzeczownikowych.

Również postfiksalna derywacja modyfikacyjna (por. Dubisz 1981: 59) występuje wyłącznie w odniesieniu do formacji czasownikowych. Anglicyzmy zostały zaopatrzone w postfiks *się*: *eksajtować się, fraszować się, łejkapnąć się, poszować się, zdrankować się, zszataerować się*.

Na przykładzie analizy powyższych leksemów można zauważyć, że celem adaptacji fleksyjnej i słowotwórczej jest modyfikacja form zapożyczonych, po to by umożliwić stosowanie ich w polonijnych konstrukcjach składniowych (por. Sękowska 1994: 63). Przedstawione typy derywacji reprezentowane w słownictwie polonijnym świadczą o żywotności procesów słowotwórczych w języku polskich migrantów w Wielkiej Brytanii. Słowotwórcze derywaty polonijne dowodzą, iż system słowotwórczy języka rodzimego został przeniesiony przez emigrantów i funkcjonuje w warunkach kontaktu kulturowego i językowego.

Omówione w niniejszym artykule wnioski dotyczące procesów adaptacji angielskich leksemów przez polskich migrantów na Wyspach Brytyjskich nie wyczerpują w pełni problemu, ale sygnalizują pewne wybrane zagadnienia. Zapózyczenia stanowią jedną z cech mowy bilingwalnej Polaków, którzy spontanicznie wchłaniają te wyrazy i adaptują je do dialektu polonijnego. W wyniku procesu adaptacji na różnych poziomach struktury języka stają się one leksemami polonijnymi (szerzej na temat słownictwa polonijnego: Dubisz, Sękowska 1990; Morawski 1990; Strybel 1990; Decyk-Zięba 1990; Gruchmanowa 2003).

Bibliografia

- Bednarczuk L., 1986, *Pochodzenie i kariera przyrostka -ol*, „Rocznik Naukowo-Dydaktyczny Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie”, z. 104, „Prace Językoznawcze”, t. V, s. 143–150.
- Decyk-Zięba W., 1990, *Nazwy własne i wyrazy pochodne w dialektach polonijnych (geneza, zróżnicowanie i funkcjonowanie w przekazach)*, [w:] *Język polski w świecie*, red. W. Miodunka, Warszawa – Kraków, s. 263–279.
- Dubisz S., 1981, *Formy i typy funkcjonalnej adaptacji leksemów amerykańskoangielskich w dialekcie polonijnym Nowej Anglii (USA)*, [w:] *Z badań nad językiem polskim środowisk emigracyjnych*, red. S. Szlifarsztein, Wrocław.
- Dubisz S., Sękowska E., 1990, *Typy jednostek leksykalnych w socjolektach polonijnych (próba definicji i klasyfikacji)*, [w:] *Język polski w świecie*, red. W. Miodunka, Warszawa – Kraków, s. 217–233.

- Grabias S., 1981, *O ekspresywności języka. Ekspresja a słowotwórstwo*, Lublin.
- Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia*, 1998, red. R. Grzegorzczkowska, R. La-skowski, H. Wróbel, wyd. 2 zmienione, Warszawa.
- Gruchmanowa M., 2003, *Gwary w ojczyźnie i na obczyźnie*, Poznań.
- Grzegorzczkowska R., 1979, *Zarys słowotwórstwa polskiego. Słowotwórstwo opisowe*, Warszawa.
- Mańczak-Wohlfeld E., 1995, *Tendencje rozwojowe współczesnych zapożyczeń angielskich w języku polskim*, Kraków.
- Mańczak-Wohlfeld E., 2008, *Morfologia zapożyczeń angielskich w językach europejskich*, „*Studia Linguistica Universitatis Iagellonicae Cracoviensis*”, nr 125, s. 113–120.
- Morawski W., 1990, *Zróżnicowanie semantyczne elementów leksykalnych o genezie angielskojęzycznej, występujących w dialektach polskich emigrantów w USA i w Kanadzie (na podstawie przekazów pamiętnikarskich)*, [w:] *Język polski w świecie*, red. W. Miodunka, Warszawa – Kraków, s. 235–249.
- Sękowska E., 1987, *Słowotwórstwo wyrazów polonijnych na tle sposobów adaptacji leksemów obcego pochodzenia w dialekcie polonijnym*, „*Poradnik Językowy*”, z. 1, s. 54–60.
- Sękowska E., 1994, *Język zbiorowości polonijnych w krajach anglojęzycznych. Zagadnienia leksykalno-słowotwórcze*, Warszawa.
- Słownik języka polskiego PWN*, 1992, red. M. Szymczak, t. 1–3, Warszawa.
- Strybel M., 1990, *Budowa morfologiczna i syntaktyczna polonijnych zapożyczeń leksykalnych, pochodzących z kompozycji amerykańsko-angielskich (klasyfikacja form i typów adaptacji)*, [w:] *Język polski w świecie*, red. W. Miodunka, Warszawa – Kraków, s. 251–262.
- Wierzbicka A., 1990, *Podwójne życie człowieka dwujęzycznego*, [w:] *Język polski w świecie*, red. W. Miodunka, Warszawa – Kraków, s. 71–104.

The Processes of Adaptation in the Language of Polish Migrants in Great Britain

Abstract

The author writes about the adaptation processes that occur in the language of Polish migrants who immigrated to the United Kingdom after 2004. One of the features of bilingual speech of Poles living and working in Britain are borrowings. Polish migrants willingly and spontaneously absorb the words and adapt them to the dialect of the Polish community. The borrowings become lexemes of the Polish community abroad as a result of the process of adaptation at different levels of the structure of language. The author discusses the graphical and morphological (inflectional and derivational) adaptation on the example of several dozen lexemes of the Polish community.